

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.

«___» _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА ПРАВО**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
вибіркова навчальна дисципліна.
юридичний факультет

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальні мережі та право» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2022.

Розробник:

Суханов Максим Олександрович –асистент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права юридичного факультету, Завідувач Лабораторії практичного права «Юридична клініка»

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 30.08.2022)*

Завідувачка кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права _____ проф. Яворська О.С.

«30» серпня 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти). Протокол від «___» _____ 2022 року № ___.

« ___ » _____ 2022 року Голова _____ проф. В.М. Бурдін

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 08 «Право»	вибіркова	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	78 год.
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,8

Мова навчання: українська.

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення взаємозв'язків соціальних мереж та прав фізичних та юридичних осіб.

В останні роки соціальні мережі набули великої популярності як на території України, так і в усьому світі. З кожним днем все більше і більше користувачів мережі Інтернет реєструються і починають свою активну діяльність у все нових соціальних мережах, які міцно увійшли до списку найвідвідуваніших українськими користувачами сайтів.

Все це пов'язано із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, соціальні мережі почали відігравати надзвичайно важливу роль в житті будь-якого суспільства. До таких мереж залучено дуже велику кількість людей. У найбільших соціальних мережах кількість користувачів перевищує населення держав.

Проблемою є те, що соціальні мережі є осередками порушень прав фізичних та юридичних осіб. Бізнес-діяльність все частіше надає перевагу соціальним мережам, що потребує додаткової правової регламентації. Право на приватність, конфіденційну інформацію в соціальну мережу, захист персональних даних, інтелектуальну власність потребують додаткового осмислення. Правовий статус

блогера та регламентація його статусу у соціальній мережі є наскрізним каменем вже багато років.

Всі ці проблемні питання будуть предметом вивчення та аналізу студентами.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів з основними проблемами правового регулювання соціальних мереж в Україні та закордоном ; ознайомити з нормативно-правовими актами та іншими регуляторами, які регулюють ці відносини в Україні; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці, навчити результативно використовувати здобуті знання.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів, суміжних до соціальних мереж, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів.

- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері Інтернет-технологій. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів Інтернет-технологій.

- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері інформаційних технологій.

- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, адміністративного та інформаційного права тощо.

- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав у соціальних мережах. Оцінювати та аналізувати діяльність суб'єктів соціальних мереж.

- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проєктів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення прав у сфері інформаційних технологій.

- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав у сфері соціальних мереж.

- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав у сфері Інтернет-технологій.
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих аспектів соціальних мереж із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Мінцифри, Національного органу інтелектуальної власності тощо.
- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інформаційних технологій, зокрема із використанням судових реєстрів, міжнародних реєстрів, баз даних Мінцифри тощо. Уміти надавати консультації щодо захисту прав у сфері Інтернет-технологій із використанням дистанційних форм комунікації.
- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони прав у сфері соціальних мереж у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного та публічного права.
- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інформаційних технологій в Україні.
- Аналізувати та оцінювати практику застосування правових положень щодо соціальних мереж з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інформаційних технологій.
- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері Інтернет-технологій.
- Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва та захисту прав у сфері Інтернет-технологій, адвокатів, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо).

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

По проходженні курсу студенти повинні *знати*:

- Загальну характеристику соціальних мереж
- Права, що виникають у соціальних мережах
- Правовідносини в соціальних мережах.
- Правовий статус блогера
- Особливості правового регулювання бізнесу у соціальних мережах
- Захист персональних даних в соціальних мережах.
- Правопорушення в соціальних мережах.
- Особливості користування окремими соціальними мережами

По проходженні курсу слухачі повинні *вміти*:

- застосовувати одержані знання на практиці;
- правильно застосовувати законодавство, що регулює право в соціальних мережах
- аналізувати та вирішувати практичні казуси, що виникають в соціальних мережах.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1: Соціальні мережі та право

Тема 1. Соціальні мережі як цифровий феномен 21 століття.

1. Цифровізація та роль соціальних мереж у процесі цифровізації.
2. Поняття та значення соціальних мереж.
3. Функції соціальних мереж.
4. Соціальні регулятори соціальних мереж
 - 3.1. Законодавчі акти
 - 3.2. Право іноземних країн
 - 3.3. Звичай ділового обороту в соціальних мережах
 - 3.4. Договори.
 - 3.5. Судова практика.

Тема 2. Суб'єкти соціальних мереж.

1. Власник соціальної мережі.
2. Користувач соціальної мережі.
3. Менеджер та адміністратор соціальних мереж.
4. Допоміжні суб'єкти у соціальних мережах.
5. Блогер як центральний суб'єкт соціальної мережі.

Тема 3. Реалізація прав у соціальних мережах.

1. Ідентифікація та іміджеві права у соціальній мережі.
2. Право на доступ до соціальної мережі.
3. Право на конфіденційність у соціальній мережі. Поняття відкритого і закритого облікового запису.
4. Захист персональних даних у соціальних мережах.
5. Право на забуття у соціальній мережі.
6. Інші права у соціальних мережах.

Теми 4-5 Характеристика окремих соціальних мереж.

1. Фейсбук (Facebook)
 - 1.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 1.2. Умови користування Фейсбук.
 - 1.3. Умови публікації контенту у Фейсбук.
 - 1.4. Вирішення спорів.
2. Інстаграм (Instagram)
 - 2.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 2.2. Умови користування Instagram.
 - 2.3. Умови публікації контенту в Instagram.
 - 2.4. Вирішення спорів.
3. ТІК-ТОК.
 - 3.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 3.2. Умови користування ТІК-ТОК.
 - 3.3. Умови публікації контенту в ТІК-ТОК.
 - 3.4. Вирішення спорів.
4. ЛінкедІН (LinkedIn)
 - 4.1. Правове регулювання соціальної мережі.
 - 4.2. Умови користування LinkedIn
 - 4.3. Умови публікації контенту в LinkedIn.
 - 4.4. Вирішення спорів.

Тема 6. Правові аспекти ведення бізнесу в соціальних мережах.

1. Електронна комерція та електронна торгівля у соціальних мережах.
2. Правові підстави ведення комерційної діяльності у соціальних мережах.
3. Рекламна діяльність в соціальних мережах.
4. Договори в соціальних мережах.
5. Гів-евей (giveaway) як різновид публічної обіцянки винагороди в соціальних мережах.

6. Відповідальність блогерів за невиконання договірних зобов'язань.

Тема 7. Охорона інтелектуальної власності у соціальних мережах

1. Створення та охорона цифрового контенту у соціальних мережах.
2. Охорона прав на фотографію у соціальній мережі.
3. Плагіат у соціальних мережах.
4. Копірайтинг у соціальних мережах.
5. Недобросовісна конкуренція у соціальних мережах.
6. Охорона бренду в соціальній мережі.

Тема 8. Види порушень та способи захисту прав у соціальній мережі.

1. Технічні способи захисту прав.
2. Порушення прав на контент та способи захисту.
3. Порушення честі, гідності та ділової репутації та способи захисту. Тролінг та скамінг як різновиди порушень.
4. Способи захисту права на приватність у соціальній мережі.
5. Фейк як різновид недостовірної інформації у соціальній мережі. Поняття фейкового акаунту.
6. Мова ворожнечі (Hate speech) та способи її подолання.

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
1	Тема 1. Соціальні мережі як цифровий феномен 21 століття.	2	1
2	Тема 2. Суб'єкти соціальних мереж.	2	1
3	Тема 3. Реалізація прав у соціальних мережах.	2	1
4	Тема 4 Характеристика окремих соціальних мереж.	2	1
5	Тема 5. Характеристика окремих соціальних мереж.	2	
6	Тема 6. Правові аспекти ведення бізнесу в соціальних мережах.	2	1
7	Тема 7. Охорона інтелектуальної власності у соціальних мережах	2	
8	Тема 8. Види порушень та способи захисту прав у соціальній мережі	2	1
Усього годин		16	6

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість	Кількість

		годин, денна форма	годин, заочна форма
1	Тема 1. Соціальні мережі як цифровий феномен 21 століття.	2	1
2	Тема 2. Суб'єкти соціальних мереж.	2	1
3	Тема 3. Реалізація прав у соціальних мережах.	2	1
4	Тема 4 Характеристика окремих соціальних мереж.	2	1
5	Тема 5. Характеристика окремих соціальних мереж.	2	
6	Тема 6. Правові аспекти ведення бізнесу в соціальних мережах.	2	1
7	Тема 7. Охорона інтелектуальної власності у соціальних мережах	2	
8	Тема 8. Види порушень та способи захисту прав у соціальній мережі	2	1
Усього годин		16	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
1	Тема 1. Соціальні мережі як цифровий феномен 21 століття.	8	10
2	Тема 2. Суб'єкти соціальних мереж.	8	10
3	Тема 3. Реалізація прав у соціальних мережах.	8	10
4	Тема 4 Характеристика окремих соціальних мереж.	8	10
5	Тема 5. Характеристика окремих соціальних мереж.	6	8
6	Тема 6. Правові аспекти ведення бізнесу в соціальних мережах.	6	10
7	Тема 7. Охорона інтелектуальної власності у соціальних мережах	6	10
8	Тема 8. Види порушень та способи захисту прав у соціальній мережі	8	10
Усього годин		58	78

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ: логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, ситуаційний, метод Сократа, групова дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка

експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами (самонавчання); методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права.

Освітні технології: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології, навчання як дослідження, модульно-блочного навчання.

Методи оцінювання: усне опитування, експрес- опитування, розв'язання тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист наукових робіт за ініціативою студента, peer review, захист кейсу, захист портфоліо, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквиум, захист курсових робіт, усний іспит/залік, захист звіту про проходження практичної підготовки.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою.

Розподіл балів, що присвоюється студентам:

Поточна успішність Т1-Т12 – 50 балів.

Модуль – 50 балів.

Академічна доброчесність.

Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи студент в узгодженні з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому

випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам, в тому числі тексти лекцій, презентації тощо. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих, але слід враховувати місце походження конкретного джерела, його змістовну частину, автора, оскільки в мережі Інтернет розміщено багато джерел інформації, які або порушують авторські права певних авторів, або є неякісними з точки зору підготовки студента, вивчення ним/нею певного навчального матеріалу.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
			Залікова оцінка
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перекладання</i>	<i>Незараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набути знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

9. Методичне забезпечення

Базова література

Smith, Graham JH, ed. Internet law and regulation. Sweet & Maxwell, 2007.

Kulesza, Joanna. International internet law. Routledge, 2012.

ІТ-право: теорія і практика. За ред. Є.О.Харитонов, О.І.Харитонові. Одеса: Фенікс, 2017. 472 с.

Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с.

Посібник з прав людини для Інтернет-користувачів. Рада Європи. 2020. URL: <https://rm.coe.int/16802e3e96>

Додаткова література

Apple купила домен iCloud.com за \$4,5 млн. URL: https://redo.com.ua/?id=domain_news&addnews=Apple-kupila-domen-iCloud.com-1632&lang=ru;

Davidson, A. (2009). The law of electronic commerce. Cambridge University Press.

Domain	Name	Dispute	Resolution.	URL-адреса.	URL:
				http://www.wipo.int/amc/en/domains/	

Facebook	придбав	домен	fb.com	за \$8,5 млн.	URL:
http://watcher.com.ua/2011/01/12/facebook-prydbav-domen-fb-com-za-8-5-mln/					

General	Public	License
https://uk.wikipedia.org/wiki/GNU_General_Public_License		

General Public License <https://www.gnu.org/licenses/gpl-3.0.en.html>

Graham J. H. Smith. Internet Law and Regulation. Sweet & Maxwell, 2007. 1296 p.

Hedley, S. (2017). The Law of Electronic Commerce and the Internet in the UK and Ireland. Routledge-Cavendish.

IDN	ccTLD	Fast	Track	Process.	URL:
https://www.icann.org/resources/pages/fast-track-2012-02-25-en					

IDN домени. URL: <https://hostmaster.ua/idn/>

Internet access is 'a fundamental right'. BBC News. 2010. URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/8548190.stm>

Internet Law - Guide to Cyberspace Law. URL: <https://www.hg.org/internet-law.html>

John Weru Maina. AB 129 California Legally Approves the Use of Bitcoin. URL: <https://www.cryptocoinsnews.com/ab-129-california-legally-approves-use-bitcoin/>

Oleksandra S Yavorska, Vitaliy M Kosovych, Ihor Y Boiko, Leonid L Tarasenko, Iryna I Shpuhanych. The current state of copyright and intellectual property in the IT field. *Cuestiones Políticas*. 2021, Vol. 39 Issue 71, p. 660-681. <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/37446/40926>

Quirk, P., & Forder, J. (2003). *Electronic commerce and the law*. John Wiley & Sons.

Reed, Chris. *Internet law: text and materials*. Cambridge University Press, 2004.

Reed, Chris. *Internet law: text and materials*. Cambridge University Press, 2004.

Rothchild, J. A. (Ed.). (2016). *Research handbook on electronic commerce law*. Edward Elgar Publishing.

Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy <https://www.icann.org/resources/pages/udrp-rules-2015-03-11-en>

Simon Stokes. *Digital Copyright: Law and Practice*. Bloomsbury Publishing. 2014. 310 p.

Smith, Graham JH, ed. *Internet law and regulation*. Sweet & Maxwell, 2007.

Submit a copyright takedown notice. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://support.google.com/youtube/answer/2807622>

The law of blockchain solutions and digital currencies. *Virtual Currency Report* 2017. URL: <https://www.virtualcurrencyreport.com/tag/fincen/>

The law of blockchain solutions and digital currencies. *Virtual Currency Report* 2017. URL: <https://www.virtualcurrencyreport.com/2014/03/irs-clarifies-tax-treatment-of-bitcoin-and-other-convertible-currencies/>

Winn, J. K. (2001). *Electronic Commerce Law: 2001 Developments*. *Bus. Law.*, 57, 541.

Андрощук Г.О. *Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних) : монографія / Г. О. Андрощук, С. А. Петренко. — К. : НДІ ІВ НАПрНУ. — 2013. — 300 с.*

Антонов В. М. *Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. — К.: КНТ, 2005.*

Бабецька, І. Я. (2022). *ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ*.

Баранов О. А. *Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика: Монографія. К.: Едельвейс, 2014. 434 с.*

Батраченко, Т. С. (2022, May). *ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КІБЕРЗЛОЧИННИ В УКРАЇНІ*. In *The 12 th*

International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development”(May 18-20, 2022) VoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. 930 p. (p. 853).

Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитоновна О. І. Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с.

Бенедек В., Кетteman М. Свобода вираження поглядів та Інтернет. Видавництво Ради Європи F-67075 Strasbourg Cedex. 2013. <https://rm.coe.int/168059936a>

Біткойн. URL-адреса: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Bitcoin>.

Біткойн-обмінник Coinbase отримав ліцензію BitLicense URL: <http://coinews.io/ua/category/1-kripto/article/234-b%D1%96tkojn-obm%D1%96nnik-coinbase-otrimav-1%D1%96cenz%D1%96ju-bitlicense#sthash.VqukUR2j.dpuf>

Бойко Д. В. Правова природа доменних імен Інтернет: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03. Національна юридична академія України імені Я. Мудрого. Харків, 2005.

Бонтлаб В.В. Цивільно-правове регулювання доменних імен : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2006. 15 с.

Бортник, Н., & Єсімов, С. (2019). Відносини в мережі Інтернет як об'єкт правового регулювання. Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Юридичні науки, (22), 147-153.

Борщ, В. Ф. (2022). Правове регулювання обігу криптовалют: зарубіжний та вітчизняний досвід (Doctoral dissertation, Сумський державний університет).

Булат Н.М. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ОХОРОНИ ДОМЕННИХ ІМЕН. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 31 (70) Ч. 1. № 2. 2020. URL: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_1/16.pdf

Булеца, С., & Тегза, А. (2022). Захист віртуальної ігрової власності: національний та зарубіжний досвід. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (69), 89-93.

В Ірані заборонили до вересня майнити криптовалюту. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3253352-v-irani-zaboronili-do-veresna-majniti-kriptoalutu.html>

В Україні викрили найбільшу криптоферму - «майнили» на обленерго. (2021) <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3277342-v-ukraini-vikrili-najbilsu-kriptofermu-majnili-na-oblenergo.html>

Ващинець І.І. Цивільно-правова охорона авторських прав в умовах розвитку інформаційних технологій: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Ващинець І.І. – Інститут держави і права ім. В.М.Корецького Національної академії наук України. – Київ, 2006.

Вимоги щодо найменування файлів електронних документів: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1424-14>

Галабала М. Фіксація доказів, що підтверджують порушення прав інтелектуальної власності в мережі Internet. Ноу-хау. М. Галабала. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2009. № 5. С. 39-43.

Голіцин Д. Актуальні проблеми захисту авторського права в мережі Інтернет // Юридичний журнал. – 2005. – № 5. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua>

Головач, А., & Глущенко, Н. (2022). ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ КОРИСТУВАЧА ПЕРСОНАЛЬНОЇ СТОРІНКИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ. Наукові інновації та передові технології, (1 (3)).

Гура В. С. Цивільно-правова охорона Інтернет-сайту: автореф. дис. ... канд. юрид.наук / В. С. Гура. К., 2006. 20 с.

Даточний А., Дучак Б. Ідея vs вираження у відеоіграх: де межа копіювання? <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/ideya-vs-virazhennya-u-videoigrah-de-mezha-kopiyuvannya.html>

Дєдова О. Україна є найбільшим порушником авторських прав у світі. <http://yur-gazeta.com/publications/editor-column/ukrayina-e-naybilshim-porushnikom-avtorskih-prav-u-sviti.html>

Дмитришин В.С. Набуття та передання прав на комп'ютерні програми: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Дмитришин В. – Інститут держави і права ім. В.М.Корецького Національної академії наук України. – Київ, 2008.

Домен DomainName.com проданий за \$1 млн. URL: https://redo.com.ua/?id=domain_news&addnews=domen-DomainName.com-prodan-1634&lang=ru;

Дубенський В. Еволюція Bitcoin, або Як скасувати монополію на владу. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2015/11/10/566589/>

Думчиков, М. О. (2022). КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ТА ВИДІВ КІБЕРЗЛОЧИНІВ. НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, 65.

Дутов, М. М. (2017). Правове забезпечення розвитку електронної комерції (Doctoral dissertation, ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00. 04 «Господарське право»).

Еннан Р. Є. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У МЕРЕЖІ Інтернет. // ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 172.

http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf

Жилінкова О. Реалізація прав інтелектуальної власності в Інтернеті за допомогою ліцензій Creative commons Юридичний журнал. 2011. № 2. URL: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3634>

Захист імені на сайті: судова практика у сфері доменних спорів URL: <http://kmp.ua/ua/analytics/exclusive/zahyst-imeni-na-sajti-sudova-praktyka/>

Зеров К.О. Фіксація змісту веб-сторінки в мережі Інтернет як елемент здійснення права на захист авторських прав на твори, розміщені в мережі Інтернет. Журнал «Адвокат». URL: <http://iadvocate.com.ua/fiksatsiya-zmistu-veb-storinky-v-merezhi-internet-yak-element-zdijsnennya-prava-na-zahyst-avtorskyh-prav-na-tvory-shho-rozmishheni-v-merezhi-internet/>

Зубковська, А. М. (2022). ФЕНОМЕН КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ У СУЧАСНОМУ МЕДІАПРОСТОРІ. АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО, 109.

Іконнікова М.В. Електронні гроші в аспекті економічної глобалізації. Ринок електронних грошей України: перспективи, проблеми, шляхи вирішення. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2012. № 4. С. 123-130. Інтелектуальне право України. За заг. ред. проф. О.С.Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. С. 320.

ІТ ПРАВО. Підручник. 2017. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Львів. <https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/IT-ПРАВО-ПІДРУЧНИК-2017.pdf>

ІТ-право: теорія і практика / За ред. Є.О.Харитонов, О.І.Харитонові. – Одеса: Фенікс, 2017. – 472 с.

Капіталізація ринку криптовалют перевищила \$30 млрд. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/400652/kapitalizatsiya-rynku-kryptovalyut-perevyshhyla-30-mlrd>

Капіца, Ю. М., Рассомахіна, О. А., & Шахбазян, К. С. (2012). Спеціальні механізми захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. Інформація і право, (3), 129-140.

Карпенко М. Біткоїн встановив новий історичний максимум з курсом у \$67 тисяч <https://news.depo.ua/ukr/news/bitcoin-vstanoviv-noviy-istorichniy-maksimum-z-kursom-u-66-tis-202110201381336>

Кіпа, О. О. (2010). Правопорушення в мережі Інтернет. Часопис Київського університету права. Славський, А. (2017). Особливості правопорушень, скоєних в мережі Інтернет (Doctoral dissertation, Тернопіль, Вектор).

Коваленко, І. (2022). Деякі види творів, розміщених в інтернеті, та особливості їх охорони українським авторським правом порівняно з законодавством США. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (70), 181-185.

Коваленко, О. Ю. (2017). ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВІДНОСИН В ІНТЕРНЕТІ FEATURES OF LEGAL RELATIONS ON THE INTERNET. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, 134.

Кормич Б. А. Інформаційне право: підручник. Харків: Бурун і К., 2011. С. 22. Синєокий О. В. Інформаційне право України та електронне право високих технологій. Запоріжжя: ЗНУ, 2010. С. 10.

Кохановська О.В. ПРИВАТНО-ПРАВОВЕ РОЗУМІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ. // ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С.202. http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf

Кравченко, О. С., & Сурело, Р. А. (2019). Правова природа електронних грошей, їх основні види та тенденції розвитку в Україні. Південноукраїнський правничий часопис. Проблеми цивільного та господарського права, 1, 53-56.

Криптовалюта. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Криптовалюта>.

Куртакова, А. (2022). СУДОВА ПРАКТИКА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ. Наука і техніка сьогодні, (3 (3)).

Лист НБУ від 08.12.2014 № 29-208/72889. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v2889500-14> (втратив чинність).

Ліцензії Creative Commons <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

Ліцензія MIT https://znaimo.com.ua/Ліцензія_MIT

Масштабна хакерська атака в Україні: хто потрапив "під удар". URL: <https://www.unian.ua/science/1999414-masshtabna-hakerska-ataka-v-ukrajini-opublikovano-spisok-kompaniy-yaki-potrapili-pid-udar.html>

Місюкевич, В. І., Трушкіна, Н. В., & Шкригун, Ю. О. (2021). Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями розвитку.

Мищук, І. О. (2020). СПЕЦИФІКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У РІЗНИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЮРИСДИКЦІЯХ. EDITORIAL BOARD, 232.

Мукомела І.В. Право на доступ до Інтернету: проблеми визначення та забезпечення. Вісник Національної академії правових наук України № 4 (87). 2016 http://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/ilovepdf_com-77-85.pdf

Некіт К. ДОМЕННЕ ІМ'Я ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ Часопис Цивілістики. 2017. № 23. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9112/40-44.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Некіт К. ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА ВІРТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. Часопис цивілістики. 2019. № 32. URL: <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/25/33>

Ободець, Є. А. (2022). ЗЛОЧИННІСТЬ У КІБЕРПРОСТОРИ. Сучасні підходи боротьби зі злочинністю: погляди молодих вчених: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти, Кривий Ріг-26 листопада 2021 р./КННІ ДонДУВС.–Кривий Ріг, 2022.–305 с., 284.

Олійник К. Доменні спори: українська й міжнародна актуальна практика. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA013152

Онофрейчук, О. С. (2022, May). ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ. In The 11 th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life”(May 11-13, 2022) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. 810 p. (p. 788).

Основи ІТ-права: навч. посіб. / Т. В. Бачинський, Р. І. Радейко О. І. Харитоновна. – К.: Юрінком Інтер. – 2017. – 208 с.

Охромєєв Ю. Висновок експерта як один з доказів в мережі Інтернет. Юридичний журнал. 2015. № 2 (152). С. 65-66. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962\(152\)_2015_lite.pdf](http://lib.pu.if.ua/files/el-periodic/%E2%84%962(152)_2015_lite.pdf)

Павловська, А. О. (2022). СУЧАСНЕ ШАХРАЙСТВО В УКРАЇНІ. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, 164.

Петрів М.В. Доменне ім'я як засіб індивідуалізації у цифровому середовищі. Часопис цивілістики. 2019. №33. С. 92-96

Писаренко В.П. Визначення понять «Електронний документ» та «Цифровий підпис» у зарубіжних країнах // Університетські наукові записки. – 2011. - № 4 (40). – С. 384-388.

Політика вирішення спорів щодо доменних імен в домені .UA <https://hostmaster.ua/policy/ua-drp/files/UA-Policy-UK.pdf>

Права людини онлайн: Порядок денний для України. Віта Володовська, Максим Дворовий – Київ: ГО «Лабораторія цифрової безпеки», 2019. – 56 с.
https://dslua.org/wp-content/uploads/2019/12/DRA_FINAL_UKR.pdf

Правила Політики вирішення спорів щодо доменних імен в домені .UA (Правила .UA), <https://hostmaster.ua/policy/ua-drp/files/UA-Rules-UK.pdf>

Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.

Пятецька, М. О. (2022). Правове регулювання рекламної діяльності на прикладі власного проекту інтернет-журналу «Закон та реклама».

Рассомахіна О. Ліцензування авторського права та суміжних прав в мережі Інтернет. Юридична Україна. 2014. № 6. С. 44-54.

Сащенко, М. (2022). ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ. Молодий вчений, (1 (101)), 17-20.

Селіванов М.В. Захист права на комп'ютерну програму (авторсько-правовий аспект): автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Селіванов М.В. – Національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2002.

Силаєва, Г. О. (2022). Кібертероризм як інструмент протистояння держав на міжнародній арені.

Сідікова, В. О. (2022). РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПРАВОВІДНОСИНАХ, ЩО ВИНИКАЮТЬ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ:(ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ). Scientific notes of Lviv University of Business and Law, 32, 52-59.

Тарасенко Л.Л. База даних як об'єкт правової охорони. Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Цифрова трансформація та цифрова економіка: аспекти інтелектуальної власності». Київ: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, 2022.

Тарасенко Л.Л. NFT – новітній цифровий об'єкт авторського права чи форма вираження твору. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 2. <http://www.inprojournal.org/uk/2-123-2022/>

Тарасенко Л.Л. Використання знака для товарів і послуг і «Trade dress». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2019. № 55. С. 66.

Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у судових спорах щодо інтелектуальних прав / Л.Л.Тарасенко // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції

(Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 126-133.

Тарасенко Л.Л. Домени, фірмовий стиль та інші комерційні позначення: особливості правової охорони. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2022. № 74.

Тарасенко Л.Л. Здійснення прав людини в мережі Інтернет. Матеріали ІV всеукраїнської конференції «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО, ІНФОРМАЦІЙНОГО, ІТ та ІНТЕРНЕТ ПРАВА». Львів. ЛНУ ім. І.Франка. 2020. С.150.

Тарасенко Л.Л. Інтернет-сайт як об'єкт ІТ-права. Юридичний журнал «Право України». 2018. № 1. С. 103-113.

Тарасенко Л.Л. КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРАВА. // ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 251. http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf

Тарасенко Л.Л. Новітні цифрові об'єкти авторського права та їх комерціалізація. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, (26.04.2022, м. Київ) : ел.збірник / Упоряд.: В.С. Парненко – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. С. 331-337.

Тарасенко Л.Л. Об'єкти авторського права в цифровому середовищі: актуальні питання для національної безпеки. Збірн. матер. ІV Міжн. наук.-практ. конф. «Інтелектуальна власність як складова системи забезпечення національної безпеки». Київ: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, 2022. С. 161-165.

Тарасенко Л.Л. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ ДОМЕННИХ СПОРІВ. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2017. № 64. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/7307/7310>

Тарасенко Л.Л. Право на доступ до Інтернету. Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2020. Вип. 71. С. 53-61. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/11022/11290>

Тарасенко Л.Л. Правовий режим веб-сторінки. Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2017. Вип. 65. С.134-144. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/8031/7984>

Тардаскіна, Т. М., Стрельчук, Є. М., & Терешко, Ю. В. (2011). Електронна комерція. навч. пос./ТМ Тардаскіна, ЄМ Стрельчук, ЮВ Терешко.–Одеса: ОНАЗ ім. ОС Попова.

Томаров І. СПОСІБ ЗАХИСТУ І ВІДПОВІДАЧ В СПОРАХ ПРО ДОМЕННЕ ІМ'Я. URL: <http://www.legalshift.com.ua/?p=1579>

Триняк В.Ю. Інформаційна безпека як соціокультурний феномен (соціально-філософський аналіз): автореф. дис... канд. філософ. наук : 09.00.03 / В.Ю. Триняк ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. О.Гончара. Д., 2009. С. 6.

Троцька, В. (2022). ПОЗАСУДОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПРО АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА В ЄДИНОМУ ЦИФРОВОМУ РИНКУ. Теорія і практика інтелектуальної власності, (1), 35-43.

У Відні відкрився перший у світі біткойн-банк URL: <https://konkurent.in.ua/news/svit/11839/u-vidni-vidkrivsyu-pershij-u-sviti-bitkojnbank.html>

Ульянова, Г. О., & Колодін, Д. О. (2022). КРИМІНАЛЬНО-ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ І ФРН В СФЕРІ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. Київський часопис права, (1), 163-167.

Фіатні_гроші. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Фіатні_гроші

Хакер визнав, що біткойн невразливий URL: <https://webbiz.in.ua/threads/xaker-viznav-scho-bitkojn-nevrazlivij.274/>

Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Інформаційні технології та авторське право. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 10. С. 119-127.

Харитонов Є.О. СУТНІСТЬ ІТ-ПРАВА (ІТ- ПРАВО ЯК КОНЦЕПТ). // ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 274 http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf

Харитонova О.І. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ (СТРУКТУРИ) ІТ-ПРАВА. // ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 280. http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/news/2016/3900/attachments/maket_it_konfer.pdf

Центр компетенції адресного простору українського сегменту мережі Інтернет. Режим доступу: <https://web-fix.org/>

Черкашин І.В. Проблеми юридичного факту в Інтернеті в контексті права інтелектуальної власності. Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). Львів: юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2016. С. 154.

Черновол, В. Є., & Коноплицька-Слободенюк, О. К. (2022). БЕЗПЕКА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ ТА ІНТЕРНЕТ. Тези доповідей, 20.

Шестак, Я. І. (2022). КІБЕРГІЄНА У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Тези доповідей, 5.

Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.

Яворська О. С. ІТ-право: поняття, зміст, засади. Збірник матеріалів II Міжнар. наук.-практ. конф. "Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід". Тернопіль: Юрид. ф-т. Тернопіл. нац. екон. ун-ту, 2017. С. 279-282.

Яворська О. ІТ право як паралель, як альтернатива чи як виклик. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали XXIV звітної науково-практичної конференції. Ч. 1. 7-8 лютого 2018 р., м. Львів. Львів, 2018. С.227-230. https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/Final_1_2.pdf

Яворська О. С. Використання об'єктів авторського та (або) суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій. / О.С. Яворська // Збірник матеріалів IV Всеукраїнська науково-практична конференція "Юрисдикційна форма захисту прав, свобод та інтересів" (Київ, 27 квіт. 2017 р.). – К.: Наук.-дослід. Інст. Інтел. влас. НАПрН України, 2017. – С. 87-89.

Яворська О. С. ІТ право: поняття, засади, особливості. Актуальні проблеми соціального права. Випуск 5. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Українська правнича наука: основні тенденції розвитку в умовах євроінтеграції». 10 листопада 2017 року. Львів, «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. С. 32-36. 218 с.

Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1. С. 81-90. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prukr_2018_1_9

Яворська О.С. Законодавчі новели про способи захисту авторських і суміжних прав в мережі Інтернет / О.С.Яворська // Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного та ІТ права: матеріали другої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 27-28 жовтня 2017 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2017. – С. 49-58

Якубівський І.Є. Юридична природа публічних ліцензій у сфері авторського права та суміжних прав. Право та інновації. 2015. № 2 (10). С. 19.

Японія офіційно визнала біткоіни платіжним засобом. URL: <http://biz.nv.ua/ukr/markets/japonija-ofitsijno-viznala-bitkoini-platizhnim-zasobom-907555.html>

10. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

Конституція України.

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.).

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

Господарський кодекс України.

Господарський процесуальний кодекс України.

Європейський кодекс поведінки при здійсненні електронних платежів: Рекомендація Комісії 87/598/ЄЕС про Європейський Кодекс поведінки при здійсненні електронних платежів (відносини між фінансовими установами, торговцями, установами з надання послуг та клієнтами) від 08.12.1987. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_278

Конвенція ООН про використання електронних повідомлень у міжнародних договорах від 23.11.2005. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>

Концепція розвитку системи електронних послуг в Україні: схвалена розпорядженням КМ України від 16.11.2016. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-p>

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено постановою КМ України від 03.10.2007.

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.

Положення про електронні гроші в Україні, затв. Постановою Правління Національного банку України 04.11.2010 № 481 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10/ed20200915#Text>

Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням: затверджено постановою Правління НБУ від

05.11.2014. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>

Положення про систему електронної взаємодії органів виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 18.07.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/670-2012-п>

Порядок використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 10.09.2003. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1433-2003-%D0%BF>

Порядок засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу: затверджено постановою КМ України від 26.05.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-п>

Порядок застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності: затверджено постановою КМ України від 28.10.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-п>

Порядок надсилання електронною поштою службових документів, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2009. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/733-2009-п>

Порядок підключення до глобальних мереж передачі даних: затверджено постановою КМ України від 12.04.2002. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/522-2002-п>

Порядок роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання: затверджено наказом Міністерства юстиції 11.11.2014. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1421-14>

Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 01.12.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1854-12> Про віртуальні активи: проект закону України http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110.

Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2012. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-п>

Про авторське право і суміжні права: Закон України в ред. Від 11.07.2001 р.

Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку (Директива про електронну комерцію): Директива Європейського парламенту та Ради ЄС від 08.06.2000. № 2000/31/ЄС. URL-адреса. Електронний

Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003.

Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015.

Про засади державної мовної політики: Закон України від 03.07.1996.

Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади: затв. наказом Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-02#Text>

Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2012 р. № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закону України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. URL-адреса. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96>

Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 30. Ст. 379.

Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31.07.2000. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>

Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення 11.11.2021).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.

Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 09.04.1999 № 595-XIV. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/595-14>

Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> (дата звернення 20.10.2021).

Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України від 18.01.2018 р. № 2268-VIII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19>

Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>

Про платіжні послуги: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1246>

Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>

Про процедуру надання інформації у галузі технічних стандартів і регламентів, а також правила надання послуг в інформаційному суспільстві: Директива Європейського парламенту і Ради ЄС від 22.06.1998. № 98/34/ЄС. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_b11

Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 39. Ст. 181.

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)": Указ Президента України № 133/2017 від 15.05.2017 р. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>

Про санкції: Закон України від 14.08.2014 р. № 1644-VII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18>

Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства: Директива Європейського парламенту та Ради ЄС від 13.12.1999. № 1999/93/ЄС /

Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280-IV. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>

Регламент особливостей реєстрації приватних доменних імен другого рівня в домені .UA. URL: <https://hostmaster.ua/policy/?ua>

Регламент особливостей реєстрації приватних доменних імен третього рівня в доменах kyiv.ua та kiev.ua. URL: https://hostmaster.ua/policy/Reglament_kyiv_1.0_UK.pdf

Регламент публічного домену. Версія 3.5. від 24.01.2020 р. URL: https://hostmaster.ua/registrators/docs/Reglament2ld_3.5_UK.pdf

Рекомендації для Інтернет-провайдерів, контент-провайдерів та користувачів файлообмінних мереж та інших веб-сервісів щодо правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, затв. Державною службою інтелектуальної власності України. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/ip.html?s=print>

Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v>

Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32. – Стор. 13.

Типовий закон про електронні підписи Комісії ООН з права міжнародної торгівлі від 05.07.2001. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

Типовий порядок здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади: затверджено постановою КМ України від 28.10.2004. URL-адреса. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-п>

Цивільний кодекс України.

Цивільний процесуальний кодекс України.

ПРАВО ЄС:

ДИРЕКТИВА від 16 грудня 1986 № 87/54/ЄЕС Про правову охорону топографії напівпровідникових виробів.

ДИРЕКТИВА від 3 жовтня 1989 № 89/552/ЄЕС Про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення.

ДИРЕКТИВА від 14 травня 1991 № 91/250/ЄЕС Про правову охорону комп'ютерних програм.

ДИРЕКТИВА від 19 листопада № 1992 92/100/ЄЕС Про право на прокат, право на позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 29 жовтня 1993 № 93/98/ЄЕС Про гармонізацію строку охорони авторського права і деяких суміжних прав

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 1993 №93/83/ЄЕС Про узгодження деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції

ДИРЕКТИВА від 11 березня 1996 № 96/9/ЄС Про правову охорону баз даних

ДИРЕКТИВА від 22 травня 2001 № 2001/29/ЄС Про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві

ДИРЕКТИВА від 29 квітня 2004 № 2004/48/ЄС Про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 21 грудня 1988 № 89/104/ЄЕС Про наближення законодавства держав-членів, що стосується торговельних марок

РЕГЛАМЕНТ від 29 листопада 2000 № 2659/2000 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про дослідження та розробки

ДИРЕКТИВА від 23 квітня 2009 № 2009/24/ЄС Про правову охорону комп'ютерних програм

РЕГЛАМЕНТ від 26 лютого 2009 № 207/2009 Про торговельну марку Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 27 квітня 2004 № 772/2004 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про передачу технологій.

11. СУДОВА ПРАКТИКА:

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>

ОГЛЯД ПРАКТИКИ Верховного Суду у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). 2021. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf

Топ-5 рішень Верховного Суду в сфері захисту ІВ у 2021 р. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/top5-rishen-verhovnogo-sudu-v-sferi-zahistu-iv-u-2021-r.html>

Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із неправомірним використанням об'єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет. 2021. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=9e4662a7-e339-4942-87a9-3de33288c0c6&title=SudovaPraktikaVirishenniaSporiv-PoviazanikhIzNeppravomirnimVikoristanniamObktivAvtorskogoPravaISumizhnikhPravVMerezhiInternet>

ТОП-5 судових спорів у сфері технологій. 2018. https://vkr.ua/publication/top5_sudovikh_sporiv_u_sferi_tekhnologiy

Судові рішення у сфері інтелектуальної власності. 2020. <https://uba.ua/ukr/news/7909/>

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua>

Верховний Суд <http://www.supreme.court.gov.ua>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua>

Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга":
<http://www.liga.kiev.ua/>

<http://www.nau.kiev.ua/>

www.lawukraine.com

www.pravovik.com.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua

Укрпатент <https://ukrpatent.org/uk>

WIPO <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>